

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Proiect de LEGE

privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. /2015 pentru modificarea și completarea Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, precum și a art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii proiectului de act normativ

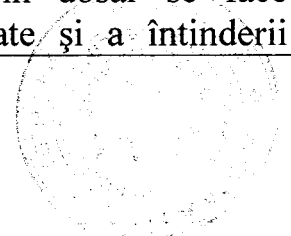
1. Descrierea situației actuale

I. Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor (Comisia Națională), constituită în temeiul Legii nr. 165/2013, are ca principal scop soluționarea dosarelor de despăgubire constituite în temeiul legislației aplicabile restituirii proprietăților preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România.

După o perioadă de aproximativ doi ani de activitate, la nivelul Comisiei Naționale se constată existența unui blocaj în soluționarea unor dosare, datorat următoarelor aspecte:

a) Pe de o parte, titularii unor dosare de despăgubire nu dețin documente care să ateste categoria de folosință a terenurilor solicitate, la data preluării abuzive, respectiv dacă acestea aveau categoria de folosință teren agricol sau curți-construcții.

În aceste condiții, deși în dosar se face dovada dreptului de proprietate și a întinderii

acestui, Comisia Națională nu poate emite o decizie de validare, pe motiv că, astfel, ar putea acorda măsuri compensatorii peste limita de 50 ha de teren agricol, limită stabilită prin art. 15 din Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare.

În același timp, Comisia Națională nu poate lua nici decizia de a respinge dosarul, prin decizie de invalidare, având în vedere faptul că s-a făcut dovada dreptului la acordarea de măsuri compensatorii.

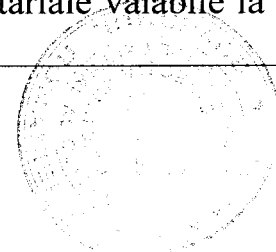
În acest context, menționăm faptul că, din cele aproximativ 6000 de dosare analizate după intrarea în vigoare a Legii 165/2013 până în prezent, doar aproximativ 2000 au fost înaintate Comisiei în vederea emiterii unei decizii.

Pentru restul de 4000 de dosare, Secretariatul Comisiei Naționale nu a putut înainta o propunere de decizie, deoarece, deși documentele din dosare au confirmat existența și întinderea dreptului de proprietate, nu s-a putut stabili și respectarea limitei de 50 de ha.

Imposibilitatea propunerii și, în consecință, a emiterii unei decizii în aceste dosare conduce la o blocare a activității de soluționare a dosarelor de către Secretariatul Comisiei Naționale, care, în final, are ca efect nerespectarea termenelor legale de soluționare a dosarelor, termene stabilite prin Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare.

b) Pe de altă parte, există dosare în care, deși entitățile investite de lege cu soluționarea notificărilor au propus acordarea de despăgubiri/măsuri compensatorii pentru construcții, Comisia Națională nu poate lua o decizie deoarece documentele existente în dosare nu oferă suficiente elemente din care să reiasă suprafața și/sau alcătuirea construcțiilor.

În lipsa acestor informații, construcțiile nu pot fi evaluate în condițiile Legii nr. 165/2013, respectiv prin aplicarea grilei notariale valabile la data intrării în vigoare a legii.

II. Potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Comisia specială de retrocedare a unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase și comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România (Comisia specială) este formată din 5 membri, respectiv:

- a) un reprezentant din partea Ministerului Culturii;
- b) un reprezentant din partea Ministerului Justiției;
- c) un reprezentant din partea Cancelariei Primului-Ministru, respectiv președintele Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților, care va avea calitatea de președinte al comisiei;
- d) un reprezentant din partea Ministerului Finanțelor Publice;
- e) un reprezentant din partea Secretariatului General al Guvernului - Departamentul pentru Relații Interetnice.

În prezent, Comisia specială lucrează în ședință cu minim 4 membri și decide cu o majoritate de 3 voturi.

Pe rolul Comisiei speciale sunt înregistrate și cereri de retrocedare având ca obiect restituirea unor imobile în care se desfășoară activități de învățământ, sănătate și/sau cultură.

După intrarea în vigoare a Legii nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare, respectivele cereri pot fi soluționate prin restituire în natură cu menținerea afectățiunii de interes public pe o perioadă de 10 ani doar la propunerea motivată a autorităților administrației publice.

Date fiind aspectele prezentate anterior, este necesară completarea Comisiei speciale cu reprezentanți din partea Ministerului Afacerilor Interne și ai Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice.

În acest context, menționăm faptul că, în prezent, la Comisia specială de retrocedare mai sunt în curs de soluționare aproximativ 10 600 cereri depuse de către cultele religioase și comunitățile minorităților naționale în perioada 2002-2006.

Prin Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, s-a prevăzut în mod expres faptul că membrii Comisiei speciale de retrocedare beneficiază de indemnizație de ședință reprezentând 50% din salariul de încadrare sau, după caz, din indemnizația lunară.

Ulterior, prin republicarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000, această prevedere legală a fost preluată în mod expres în cuprinsul art. 3 alin. (5).

În contextul tăierilor bugetare din anul 2009, fără a se ține cont de complexitatea și dificultatea activităților desfășurate de membrii Comisiei speciale, prin art. XX din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 35/2009 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul cheltuielilor de personal în sectorul bugetar, cu modificările și completările ulterioare, indemnizația de ședință a fost redusă la 1%.

2. Schimbări preconizate

I. a) Pentru considerentele prezentate anterior, se propune introducerea, în Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare, a unui nou articol, respectiv art. 15¹, în care să se prevadă în mod expres faptul că sunt prezumate ca având categoria de folosință curți-construcții, la data preluării abuzive, terenurile în suprafață de până la 1000 m.p., situate în mediul urban, și de până la 3000 m.p., situate în mediul rural, dacă pe acestea, la momentul preluării abuzive, existau construcții. Pentru suprafețele care excedează limitelor prevăzute anterior și pentru care nu se poate stabili categoria de folosință la data preluării abuzive, la propunerea Secretariatului, Comisia Națională invalidează decizia entității investite de lege.

La stabilirea suprafeței de 1000 m.p. situată în intravilanul localităților de tip urban, respectiv a suprafeței de 3000 m.p. situată în intravilanul localităților de tip rural s-au avut în vedere propunerile entităților investite de lege cu soluționarea notificărilor din dosarele analizate până în prezent de către Secretariatul Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor.

Astfel, în urma identificării și a centralizării suprafețelor din aproximativ 2000 de dosare, în care s-au solicitat documente în vederea stabilirii categoriei de folosință a terenurilor la momentul preluării abuzive, în aproximativ 80% dintre acestea, propunerile vizează acordarea de despăgubiri pentru suprafețe mai mici sau egale cu cele menționate în cuprinsul proiectului de ordonanță de urgență.

b) În situația în care din documentele existente la dosar nu reiese suprafața și/sau alcătuirea construcțiilor pentru care se propun măsuri compensatorii, se vor acorda despăgubiri pentru o suprafață de 21 m.p., folosindu-se valorile minime din grila notarială aplicabilă spațiilor de locuit.

Suprafața minimă de 21 m.p. este prevăzută în anexa nr. 1 la Decretul nr. 93/1977 privind prețurile de vânzare ale locuințelor din fondul locativ de stat, cu modificările și completările ulterioare, și reprezintă suprafața utilă a unei locuințe cu o cameră.

Menționăm că o astfel de măsură este necesară întrucât, deși persoanele îndreptățite fac dovada existenței dreptului la despăgubiri pentru imobile-construcții, nu depun documente din care să reiasă descrierea acestora, documente absolut necesare pentru încadrarea în grila notarială și, implicit, pentru evaluarea imobilelor.

Prin urmare, instituirea prezumțiilor mai sus arătate are ca scop soluționarea dosarelor în care persoanele îndreptățite nu au depus documentele necesare stabilirii întinderii dreptului la măsuri reparatorii. Așa cum am menționat în cuprinsul proiectului de act normativ, prezumțiile operează

în situația în care titularii dosarelor de despăgubire nu depun documentele necesare în vederea stabilirii categoriei de folosință a terenurilor, respectiv a descrierii construcțiilor.

Astfel, se poate observa că nu există riscul creării unei inegalități între cei ale căror dosare au fost deja soluționate și cei ale căror dosare nu au fost încă soluționate și cărora li se aplică prevederile noului proiect, deoarece, în cazul dosarelor deja soluționate, au existat documentele necesare stabilirii categoriei de folosință.

II. Având în vedere specificul și complexitatea activităților desfășurate de Comisia specială, printre care și luarea unor decizii privind restituirea în natură a unor imobile în care se desfășoară activități din învățământ, sănătate și/sau cultură cu menținerea afecțiunii de interes public pe o perioadă de 10 ani, la propunerea motivată a autorităților administrației publice, se propun următoarele:

1. modificarea componenței Comisiei speciale de retrocedare prevăzută la alin. (1) al art. 3 din Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în sensul cooptării în cadrul acesteia, prin reprezentanți, atât a Ministerului Afacerilor Interne, cât și a Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice.

Această modificare impune și o nouă reglementare a condițiilor de cvorum privind atât desfășurarea lucrărilor Comisiei speciale, cât și luarea deciziilor.

Suplimentarea componenței Comisiei speciale cu încă doi membri are ca scop implicarea efectivă a coordonatorilor administrației publice în luarea deciziilor cu privire la imobile ce urmează a fi retrocedate.

Comisia specială își va desfășura activitatea în prezența a minim 5 membri și va decide cu majoritatea de voturi a membrilor prezenți.

2. modificarea art. 3 din Ordonanța de

urgență a Guvernului nr. 94/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în sensul că:

- membrii Comisiei speciale beneficiază de indemnizație lunară reprezentând 50% din indemnizația lunară a președintelui Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților;
- indemnizația se acordă în lunile în care Comisia specială desfășoară cel puțin o ședință.

Adoptarea acestor măsuri este pe deplin justificată și, totodată, se impune având în vedere complexitatea, dificultatea și responsabilitatea pe care le implică activitatea de soluționare a dosarelor aferente cererilor de retrocedare depuse de către cultele religioase și comunitățile cetățenilor aparținând minorităților naționale din România, activitate care se concretizează în emiterea unor decizii motivate de către membrii Comisiei.

Totodată, prezența membrilor în cadrul Comisiei speciale presupune atât desfășurarea unei activități suplimentare în raport cu atribuțiile exercitate în cadrul instituțiilor din care fac parte, cât și o documentare complexă din partea acestora.

De asemenea, acordarea indemnizației lunare reprezentând 50% din indemnizația lunară a președintelui Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților asigură atât egalitatea de tratament între persoane aflate în aceeași situație, cât și aplicarea aceluiași regim juridic între membrii Comisiei speciale de retrocedare și membrii Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor.

Prin luarea de urgență a măsurilor propuse anterior se urmărește atât stimularea membrilor Comisiei speciale, cât și atingerea unui nivel superior de implicare a acestora în desfășurarea activităților specifice în acest domeniu.

Pe de altă parte, având în vedere termenele și responsabilitățile stabilite de Legea nr. 165/2013, măsurile financiare restrictive luate

	față de membrii Comisiei speciale, adoptate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 35/2009, nu se mai justifică.
3. Alte informații	<p><u>Justificarea urgenței</u></p> <p>Intervenția legislativă de urgență este justificată de necesitatea deblocării cât mai rapide a situației create la nivelul Comisiei Naționale, care nu poate să ia decizii cu privire la dosarele de despăgubire în care:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fie nu se poate stabili categoria de folosință a terenurilor care fac obiectul acestora; - fie nu se poate stabili suprafața și/sau alcătuirea construcțiilor pentru care entitățile investite cu soluționarea notificărilor au propus acordarea de despăgubiri/măsuri compensatorii. <p>Această situație extraordinară a fost constatată după analizarea a peste 6000 de dosare și induce riscul ca termenele legale de soluționare a dosarelor de despăgubire să nu poată fi respectate, iar beneficiarii despăgubirilor să nu poată intra în posesia drepturilor lor.</p> <p>Totodată, luarea de urgență a noilor măsurilor se impune având în vedere și faptul că prin Legea nr. 165/2013 s-a creat posibilitatea ca beneficiarii deciziilor de compensare să poată valorifica punctele acordate prin achiziționarea de imobile din Fondul național la licitația publică națională, începând cu data de 1 ianuarie 2016.</p> <p>Instituirea noilor reglementări ar preîntâmpina împiedicarea participării la licitația publică națională a persoanelor îndreptățite ale căror dosare de despăgubire se află în situația de blocaj și, implicit, ar preveni formularea unor acțiuni în justiție împotriva statului român.</p> <p>De asemenea, această intervenție legislativă este argumentată, pe de o parte, de necesitatea finalizării procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România de la cultele religioase și de la comunitățile cetățenilor aparținând minorităților naționale, iar, pe de altă parte, de luarea unor măsuri prin care să</p>

se prevină și să se evite posibile fraude sau tentative de corupere a membrilor Comisiei speciale de retrocedare a unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase și comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România.

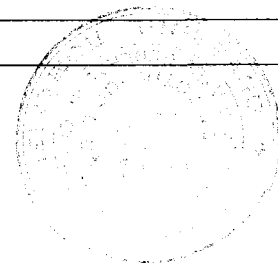
Secțiunea a 3-a
Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic	Nu este cazul.
1^1 Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	Nu este cazul.
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Nu este cazul.
3. Impactul social	Nu este cazul.
4. Impactul asupra mediului	Nu este cazul.
5. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (5 ani)

- milioane lei

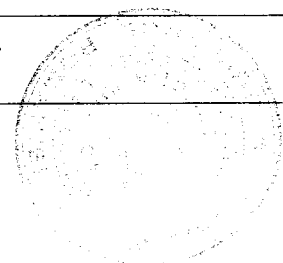
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) bugetul de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						

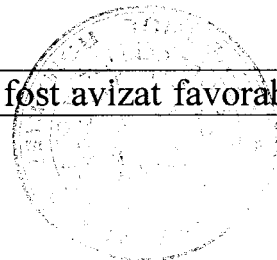
b) bugete locale:							
(i) cheltuieli de personal							
(ii) bunuri și servicii							
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:							
(i) cheltuieli de personal							
contribuții de asigurări de sănătate							
3. Impact financiar, plus/minus, din care:							
a) buget de stat							
b) bugete locale							
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare							
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare							
6. Alte informații	Acordarea indemnizațiilor prevăzute pentru membrii Comisiei speciale de retrocedare nu presupune impact financiar suplimentar asupra Bugetului de Stat, întrucât indemnizațiile se suportă din prevederile bugetare aprobate instituțiilor la titlul „Cheltuieli de personal”.						

Secțiunea a 5-a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

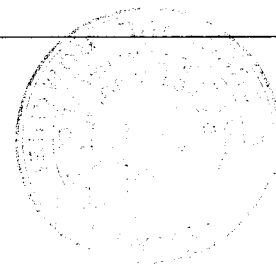
1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții.	a) Prin proiectul de act normativ se modifică: - Legea nr. 165/2013, cu modificările și completările ulterioare; - Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare; - Hotărârea Guvernului nr. 1164/2002, modificată prin Hotărârea Guvernului nr. 1094/2005. b) Nu este cazul.
2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	Nu este cazul.
3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative	Nu este cazul.

comunitare	
4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Nu este cazul.
5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul.
6. Alte informații	Nu este cazul.
<p><i>Secțiunea a 6-a</i> <i>Consultări efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ</i></p>	
1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Nu este cazul.
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	Nu este cazul.
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectului de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	Nu este cazul.
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile H.G nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Nu este cazul.
5. Informații privind avizarea de	Proiectul de act normativ a fost avizat favorabil

către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 667 /2015.
6. Alte activități	Nu este cazul.
<p><i>Secțiunea a 7-a</i> Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ</p>	
1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	Proiectul de act normativ a fost supus dezbaterii publice potrivit Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Nu este cazul.
3. Alte informații	Nu este cazul.
<p><i>Secțiunea a 8-a</i> Măsuri de implementare</p>	
1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Nu este cazul.
2. Alte informații	Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost promovată prezenta Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, precum și a art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România.

PRIM-MINISTRU ÎNTERIMAR

GABRIEL OPREA

